

...thuận nên là người ta sẽ bất đầu từ, tuy nhiên người, và kinh tế vẫn khó khăn...

Còn chưa tôi mất năm nữa là người dân Mỹ sẽ có dịp thực thi quy định làm cho đất nước này, tức là quy định đi bầu như người lãnh đạo quốc gia máy chính trị, tức cấp làng xã cho đến quốc hội tiểu bang, thành phố, rồi đến quốc hội liên bang và thành phố. Trong số công dân Mỹ, dù mù hay không, dù vui hay buồn, cũng có chúng ta, những người Việt tị nạn đã gia nhập cộng đồng Mỹ.

Mất số người trong chúng ta cho rằng chuyện “làm dân Mỹ” chỉ là hành chánh, mất mặt như giấy ghi nhận ta là công dân Mỹ thôi, chúng có gì ghê gớm, đáng quan tâm, vì thâm tâm mỗi người vẫn nghĩ mình là người Việt thu nhập tụt cái mũi tịt đến những ngón chân giao cho, tức món nước mắm mùi đến cái áo dài lơ lửng.

Không sai. Nhưng đi xa hơn như thông hành xác nhận “công dân Mỹ” là những hậu quả thực tế, là quy định và nghĩa vụ của một công dân. Nhưng quy định và nghĩa vụ của dân Mỹ cũng là những quy định và nghĩa vụ của một người “Mỹ gốc Việt”. Chúng ta không thể nói “đó là chuyện của họ” được. Các cộng đồng khác cũng nghĩ như vậy và có khi tích cực sẽ đồng quy công dân của họ mà mình không biết.

Đến với lựa chọn người lãnh đạo của dân Mỹ cũng là lựa chọn người sẽ có những quy định liên quan trực tiếp đến đời sống của chúng ta, đến tương lai của chúng ta và con cháu chúng ta.

Thế giới chính trị Mỹ hiện nay là một thế giới hai đường chính trị khác biệt. Chúng ta phải lựa một bên. Ở đây có hai vấn đề cần nhìn rõ: cá nhân và đường.

Nói về cá nhân thì cả hai đường cũng... nhau thôi, đường nào cũng có người tốt, người xấu. Nếu Cộng Hòa là nói chuyện đạo đức thì cũng có một tỷ lệ đáng kể ngoài vòng đạo giáo chính thua gì phe kia. Ngược lại, luôn luôn nói đến chuyện thế giới dân nghèo và đói cao lòng trong sách, nhiều người bên Dân Chủ cũng làm lem lấm bên họ mua quan bán tật để đến đến người tù. Cũng thế, nếu Cộng Hòa không thì người nói phét, thì Dân Chủ cũng thế người nói láo.

Truyền thông dòng chính không bao giờ biết hỏi một chính khách Cộng Hòa toàn là tài phiệt đa triệu bốc lột thiên hạ, để chỉ về chính khách Dân Chủ toàn là hiền thân công nhân ái và đức độ. Họ mất sát gác tài phiệt đầu nhà công gia đình Bush, Cheney, những ca tụng sự giàu sang quý phái công gia đình Kennedy và gia tài khổng lồ của John Kerry hay Nancy Pelosi.

Washington Post đăng tin công nhân tịch Hố Vĩn Cộng Hòa Gingrich ăn tiền 30.000 đô một tháng như làm “tệ nạn” cho Freddie Mac, mà không viết gì về chuyện công nhân TT Clinton lãnh 50.000 đô một tháng làm “tệ nạn” cho công ty đầu tư MF Global của công nhân ngành nghề sĩ và thế giới New Jersey Jon Corzine. Công ty MF Global này vừa khai phá số tiền vì họ mất tiền mất công nhân thiên hạ gọi là bị nhân không đầu tư! Không nghe nói tiền bên họ có là như ông Clinton “tệ nạn” chẳng, chắc không đến nỗi!

Những chuyện cá nhân như vậy dễ xuyên tạc bôi bác. Do đó, chúng ta cũng khó nhìn đến đâu gì đâu thật. Nhân vô thập toàn. Nếu dè dặt về một cá nhân nào đó, thì ta có thể nhìn xa hơn cá nhân đó, tức là xét vào chế độ chính trị của đường công nhân đó. Dù khuất nẻo bên các chính đảng Mỹ khá lạ lùng là không như thể thật phải biết cùng một hướng - nếu không thì biết... đầu tư khi đến đường chính trị - nói chung, giữa dân cả hai đường đều có quan điểm nhìn rõ ràng.

Đường Dân Chủ có chế độ chính trị thiên tư, gần với chế độ nghĩa xã hội, trong khi Cộng Hòa chế độ chính trị thiên tư, gần với chế độ nghĩa tư bản với một xã hội tư bản chủ nghĩa này. Có người so sánh rằng gần là Dân Chủ thích tư lợi trên con đường kinh tế xu hướng cho dân nghèo, còn Cộng Hòa thì muốn phát triển để cho lên con đường kinh tế đó. Khi thế giới đến thì dân Mỹ sẵn lòng san sẻ và cho đường Dân Chủ tái lập công bằng, khi kinh tế thế giới thì cũng dân Mỹ là người Cộng Hòa ra tay....

Dân Chủ coi trọng công bằng xã hội, chú tâm vào nhu cầu của những người thiểu số, người nghèo, người lao động, người già, dân thiểu số, do đó Nhà Nước cần can thiệp mạnh mẽ bằng trợ cấp tài chính, bằng luật lệ, bằng một chính sách kiểm soát càng nhiều sinh hoạt quố chúng càng tốt, tuy chớ a độn nể nhữ các nước cộng sản. Dĩ nhiên là muốn can thiệp mạnh mẽ thì Nhà Nước cần một guồng máy hành chánh to tát hơn, và nhất là cần thu thuế cho nhiều để có tiền trợ cấp cho guồng máy đó, cũng như chi trả cho các chương trình trợ cấp đó thôi. Vì vậy, các nghiệp đoàn công chức cũng đứng về phe Dân Chủ, theo lối ăn cây nào rào cây nấy.

Nghe thì hiển nhiên rồi là nhân đạo, đầy tình người. Nhưng cái khó là thực tế chính trị và lý tưởng tình cảm ít khi đi đôi. TT Jimmy Carter là người đầy nhân ái, mà cũng là tổng thống mạnh mẽ nhất kể từ thời Lincoln. Chính sách nhân đạo, lấy nhân quyền, bình đẳng và trợ cấp an sinh làm nền tảng đã dẫn đến kinh tế lụn bại, thất nghiệp tràn lan, lạm phát phi mã, ngoài nước thì bọ Nga qua mặt, Iran tát tai, Cuba đầy còng ngàn tù và người điên qua Florida...

Nếu nhìn cho kỹ và nhìn cho sâu thì chính sách mà dân bỏ các ngân hàng phố cho người nghèo vay mượn tiền mua nhà mà dù không đạt tiêu chuẩn của TT Carter cũng là nguyên nhân sâu xa của cuộc khủng hoảng nợ, rồi khủng hoảng tài chính và kinh tế của mấy năm qua. Mà nền nhân đạo chính sách này lại chính là dân nghèo mà ông muốn giúp. Nhìn vào tình trạng nhà cửa hiện nay, ta thấy mấy đời gia đình ung dung mua nhà bực triu, chứ có gì nghèo và trung lưu thì bỏ một nhà hàng loạt.

Trên căn bản, giúp người thiểu số may mắn là chuyện phải làm, cần làm. Con người ta khác loài cầm thú, nên dĩ nhiên có trách nhiệm tương trợ, giúp đỡ nhau. Nhưng chớ có thể đem một cái nào đó thôi. Đi quá xa sẽ tỏ ra một tình thần ích kỷ, không còn tinh thần phục vụ của tiền nhân. Và cũng đem đến tình trạng bất công xã hội, với hai loại người, những người công lương miệt mài đi làm đóng thuế nuôi những người không đóng xu thuế nào, ăn không người rồi lãnh trợ cấp.

Theo thống kê mới nhất, tất cả các tiểu bang Mississippi, New Mexico, Tennessee, Oregon và Louisiana, cả năm người dân thì đã có một người người nhà sống nhờ phiếu thực phẩm foodstamps. Tổng cộng Mỹ hiện đã có gần 46 triệu người sống bằng foodstamps, một con số khổng lồ. Thống kê cũng cho thấy lạm phát tràn lan, với phiếu thực phẩm được đưa qua tiền mặt lấy tiền mua bia, mua cà phê của Alaska, thậm chí mua cả quần áo, làm móng tay cho các bà đức thân có con cái hàng đàn mà vẫn muốn làm dáng kiểm thêm con cho Nhà Nước nuôi. Nhân đạo thế, nhưng đó có phải là điều chúng ta cần không? Phải chi Nhà Nước có một chính sách phát triển kinh tế hùng mạnh, mà người người đều có công ăn việc làm, tất cả cánh sinh, không ai cần foodstamps nữa, như vậy có ý nghĩa hơn không?

Nhưng vấn đề khi Nhà Nô có những tay quá nhiều là lạm dụng, phung phí, quản lý yếu kém, không chính xác thật. Kinh nghiệm mà tôi thấy của các “thiên đường xã hội chủ nghĩa” đầy rẫy. Kinh nghiệm mà cộng đồng Âu Châu ta thấy mỗi ngày trên báo. Mô thức Âu Châu là mô thức của thập niên 50-60 đang phá sản, chỉ có TT Obama mới đang tìm cách tái diễn.

Đó là chưa nói đến khả năng tài chính. Nhà Nô có thể thu thu của thiên hạ đến mức nào thôi, quá mức đó thì chính máy móc đang đóng thuế mới là những người cần giúp đỡ vì đã bỏ Nhà Nô để tách rời.

Cộng Hoà trái lại, chỉ trông cậy tôn trọng tự do cá nhân, và tin tưởng vào sáng kiến cá nhân và khả năng tự lực cánh sinh của mọi người. Nhà Nô có trách nhiệm lo cho dân trong một giới hạn thì thi u nào đó vì thế gian này bao giờ cũng có những người không tự lực cánh sinh được do đến nỗi tai ách, như đau yếu, ốm đau, ... Những người tự nhiên HO cộng đồng qua đây làm yếu sau bao năm người tù cộng sản, nghèo không có, tình không biết, đó là những người bất lực Nhà Nô phải giúp. Những người có điều kiện thì phải lo, không thể suốt ngày nằm nhà uống bia coi football ăn BBQ để Nhà Nô nuôi. Vì vai trò Nhà Nô là một cái gì hạn nên nhu cầu cũng giới hạn, do đó thuế má cũng giới hạn, để tiền lại cho mọi người có những việc tốt phát huy.

Một trái của vấn đề là thế giới quá số đông đến nỗi cá nhân nuôi cá bé, là nhà giàu dùng thế lực để ép hiếp hay bóc lột nhà nghèo, tạo ra bất công xã hội quá mức.

Nói cách khác, cả hai chế độ đều có điểm tốt, nhưng nếu đi quá xa, cả hai đều có điểm hạn. Cái thuyết “trung dung” của Khổng Tử chế độ biết áp dụng ở đây có đúng nghĩa và đúng cách hay không, những hiện tượng thái cực đoán chừng bao giờ tốt.

Khi mà sát các dân biểu của Cộng Hoà, thiên hạ quên mất máy ông này đều do dân bầu lên. Nếu họ chỉ mướn đa số kiểm soát Hội Viên thì cũng chỉ vì đa số dân Mỹ muốn vậy, trao quyền để họ tham vọng lợi ích tài chính vùng vấp rồi tăng thuế của TT Obama và phe Dân Chủ. Cái nhóm dân của Cộng Hoà đó không thể chỉ mướn đa số 56% ghế tại Hội Viên hiện nay nếu họ chỉ để dành cho bọn nhà giàu chỉ có 1% dân số.

Trên diễn đàn mạng Politico, John Podesta, cựu Chánh Văn Phòng của TT Clinton, mới viết bài bình luận dưới tựa đề “Cộng Hòa cho lo cho Nhà Giàu”. Lập luận này dựa trên sự chênh lệch thu nhập “nhà giàu” của Cộng Hòa dĩ nhiên. Cái lý luận mà dân che mặt thiên hạ cho đến nay vẫn rất ăn tiền. Điệu mà nhiều người không biết hay không muốn biết là chuyện “tăng thu nhập nhà giàu” không có nghĩa là chỉ “nhà giàu” mới bị tăng thu nhập, mà có nghĩa là tăng thu nhập cho mọi người, giàu, nghèo và trung lưu. Trên cơ sở báo này, kẻ viết này đã viết quá nhiều và vẫn để rất kinh tế thế kỷ này rồi. Nếu mà y ông nhà giàu người người khoan tay cho đóng thuế cao hơn, thì họ không thể nào trở thành nhà giàu được. Họ biết xoay trở và thế kỷ này chỉ tiền cho các chính khách làm luật hoặc bỏ luật cho họ. Mà than ôi, thành phần chính khách Dân Chủ cũng là khách xếp của họ.

TT Obama đề nghị tăng thu nhập người có thu nhập trên 200.000 đô mỗi năm. Đây không là lợi ích của các ông tỷ phú thân đảng Dân Chủ như Warren Buffett, Bill Gates hay George Soros đâu, mà là lợi ích của mấy ông bà như chủ tịch phố khu Bolsa thôi.

Nếu bị tăng thu nhập, báo đề m là họ sẽ không người yên đóng thuế. Như thì sẽ họ tăng giá tô phố, họ sẽ nhà báo bị ít thuế hơn. Như vậy có phải là tất cả mọi người đều cùng đóng thuế giúp tịch phố không? Tô phố tăng giá mỗi đô không có nghĩa gì nhiều, nhưng nhân lên hàng trăm hàng ngàn món hàng khác, sẽ là bao nhiêu? Vài trăm hay vài ngàn đô mỗi năm? Số tiền này để vì ông Buffet chỉ là muốn bị biết, nhưng để vì kẻ viết này lợi rất lớn. Ai chịu thiệt thòi hơn?

Đó chính là lý do kẻ viết này làm luận cứ năm đề nghị ba cơ chế để chỉnh tăng thu nhập “nhà giàu”, cũng như đa số dân Mỹ đã bầu cho Cộng Hòa chỉ m đa số tại Hạ Viện. Vì kẻ viết này tin chắc hơn định đóng thuế, nếu TT Obama tăng thu nhập nhà giàu thì báo đề m không bao lâu sau, cái gia tăng đó sẽ được để lên cho nhà nghèo này, và cuối cùng mình sẽ là người đóng thuế cao hơn chỉ không phải ông Buffett, đóng thuế cao hơn khi tính theo tất cả lợi ích. Ngay cả những người hi vọng không đóng thuế thu nhập nào cũng phải trả giá tô phố cao hơn, tức là phải đóng thuế thêm rồi. Sự thật gì là phũ phàng này cần phải được nhìn cho rõ.

Dĩ nhiên là chúng ta còn một lựa chọn nữa: không thêm đi ăn phải nữa, để ông bà chủ tịch phố hết cả hai chém oan cho đẹp. Nhưng như vậy thì tịch phố bắt buộc phải thâm nhập kinh doanh, sa thải vài người chủ ý bàn hay phải báo, thậm chí đóng cửa tịch luôn. Và như vậy thì thế kỷ này thế kỷ gì?

TT Obama liên tục kêu gọi “công bằng kinh tế” (economic fairness), nếu nhà giàu chịu chia sẻ

vì i ngái nghèo nhiåu hän thì mái viác sá tát đáp hän. Làm nhá thá là náu tăng thuá nháng ngái giàu nhát thêm 4%, tá 35% lên 39%, là giái quyát mái khó khăn kinh tá. Sá thát là tăng thuá kiáu đó chá mang lái cho ngân sách thêm 1.000 tá - náu thu đác - trong khi bái chi ngân sách cáa TT Obama là trên 10.000 tá, công ná hiän nay là hän 15.000 tá, và táng cáng chi tiêu Nhà Nác trong 10 năm tái là gán 45.000 tá. Mà bá thuá náng là ngái ta sá bát đáu tá, tuyán ngái, và kinh tá ván khó khá.

Có ngái cho ráng Dân Chủ và Cộng Hoà đáu “ăn” nhá nhau, khác biát là Cộng Hoà ăn vô hän trong khi Dân Chủ ăn còn cháa lái cho dân. Ká viát này chá xin hái lái bà con tá nán lâu năm có đá ý tháy trong lách sá cán đái Má, chá có hai táng tháng đá cát thuá toàn dián cho dân là Reagan và Bush (con), đáu là Cộng Hoà không? Dĩ nhiên vì i các đác giá có lái tác tháp không phái trá thuá thì đáu này cháng nghĩa lý gì, nháng vì i các đác giá thuác háng “trung láu” phái đóng thuá, thì đây có phái là đáu đáng suy gám không?

Lái náa, Nhà Nác mái đây đã phát trián cháng trình trá cáp tián thuác cho ngái lán tuái trong Medicare Plan D. Đây là cháng trình trá cáp an sinh lán nhát tá thái TT Johnson, và tác giá chính là... ông Cộng Hoà Bush con, chá không phái Clinton hay Obama đâu.

Chính sách cáa TT Obama gán đây cũng là chính sách bình tháng cáa đáng Dân Chủ, theo chá tráng há trá giái “yáu thá” nói chung báng tián Nhà Nác qua cái tá y tá và kích cáu kinh tá. Tát lám. Nháng ván đá là vì i các cháng trình đáy “nhân tính” này, sá công ná cáa Nhà Nác lên đán nháng mác vô tián khoáng háu, đá rái câu hái “ai sá trá nháng ná y” bá ém nhám vào ngăn kéo. Chá vài năm náa, món ná cát trong ngăn kéo sá ung thái, ná báng, và mái ngái sá lãnh đán, nhá ta đang tháy xáy ra bên Âu Châu hiän nay. Nháng lúc đó TT Obama có thá đã làm táng tháng hai nhiám ká rái, ung dung vui thú đán viên, viát hái ký lãnh vài chá c triáu đô rái.

Có đác giá cho ráng tác giá bá “đáng Obama”. Thát ra tác giá này đáng chuyán phái cong láng đi làm rái đóng thuá mát nghá cho TT Obama tung tián ra mua phiáu qua các cháng trình má dân vĩ đái, chá phí tián trong khi kinh tá ván lán bái và thát nghiáp ván tràn lan. Náu TT Obama cát giám bát các cháng trình đó, giám thuá cho dân, phác hái kinh tá, thì tác giá sá tình nguyán nghá làm, đi ván đáng toàn thái cho TT Obama, mái tuán sá viát 7 bài ca táng công đác cáa Đáng Tiên Tri ngay. (11-12-11)

Quý đác giá có thá liên lác vái tác giá đá góp ý qua email: Vulinh11@gmail.com. Bài cáa tác giá đác đăng mái Thá Ba trên Viát Báo.